

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 5) 203 4696,
faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-11-11 Nr. 3-1815

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ TEIKIMAS

Atsižvelgdama į tai, kad 2020 m. spalio 7 d. vykusiam Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarime buvo pristatyta Elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 918 „Dėl Elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano patvirtinimo“ (toliau – Sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių planas), įgyvendinimo ataskaita (2020 m. spalio 7 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo 5 klausimas „Dėl Baltijos šalių sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais veiksmų ir priemonių plano įgyvendinimo ataskaitos“) ir pasiūlymai dėl elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo didinimo, Energetikos ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 4 d. nutarimo Nr. 918 „Dėl Elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano pakeitimo projektas) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo stiprinimo priemonių plano patvirtinimo“ projektą (toliau – Elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo stiprinimo priemonių plano projektas).

Kartu su šiais projektais teikiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. 1462 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymą“ pakeitimo“ projektas (toliau – Nutarimo projektas dėl įgaliojimų suteikimo) (kartu Nutarimo projektas dėl įgaliojimų suteikimo, Sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano pakeitimo projektas ir Elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo stiprinimo priemonių plano projektas – Nutarimų projektai).

Sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano pakeitimo projektas: Sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano pakeitimo projektas parengtas atsižvelgiant į 2020 m. spalio 7 d. vykusiam Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarime LITGRID AB pateiktą ir pristatytą Sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano įgyvendinimo ataskaitą¹, kurioje yra identifiкуotos tam tikrų sinchronizacijos projektų įgyvendinimo vėlavimo priežastys, rizikos ir problemų analizė. Šie projektai yra:

- *LitPol Link* jungties išplėtimo projektas (8.1 priemonė);

¹ Ši ataskaita paskelbta kartu su Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. spalio 7 d. pasitarimo 5 klausimo medžiaga. https://lr.lt/uploads/main/meetings/docs/1833022_imp_48987afa26ef100ec858dc270efe1379.pdf.

- Šiaurės rytų Lietuvos elektros perdavimo tinklo optimizavimo ir paruošimo sinchroniniam darbui su kontinentinės Europos elektros energetikos sistema projektas (8.3 priemonė);
- Naujų sinchroninių kompensatorių įrengimo perdavimo tinkluose pirmojo etapo įgyvendinimas (9.1 priemonė).

Taip pat pateikti pasiūlymai dėl Sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano tikslinimo.

Atitinkamai Sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano pakeitimo projekto tikslas – patikslinti Sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių planą taip, kad jame numatytų priemonių ir veiksmų galutiniai įgyvendinimo terminai atitiktų dabartinę jų įgyvendinimo prognozę ir leistų vykdyti tolesnę sinchronizacijos projekto įgyvendinimo priežiūrą vadovaujantis aktualia informacija.

Sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano pakeitimo projekte taip pat siūloma patikslinti Sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano 22 punktą, jį suderinant su Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. balandžio 15 d. nutarimo Nr. 387 „Dėl Komisijos Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos tinklais darbui sinchroniniu režimu klausimams koordinuoti sudarymo“ nuostatomis, ir 26 punktą, ištaisant nuorodos į kitą punktą netikslumus.

Elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo stiprinimo priemonių plano projektas:

Atsižvelgdama į Valstybės gynimo tarybos 2020 m. rugpjūčio 27 d. nutarimo Nr. V-8 „Dėl Astravo atominės elektrinės situacijos“ 7 punktą „Parengti ir įgyvendinti priemonės Lietuvos elektros energetikos sistemos savarankiškumui ir patikimui didinti“ ir tai, kad 2020 m. spalio 7 d. vykusiam Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarime buvo pristatyti pasiūlymai dėl elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo didinimo, Energetikos ministerija parengė Elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo stiprinimo priemonių plano projektą.

Elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo stiprinimo priemonių plano projekto tikslas – įvertinant tai, kad iki Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos de-sinchronizacijos nuo Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalių elektros energetikos sistemos (IPS / UPS) ir sujungimo su kontinentinės Europos tinklais darbui sinchroniniu režimu yra svarbu ir toliau užtikrinti bei stiprinti sistemos patikimą veikimą ir atsparumą nuo trečiųjų šalių galimo poveikio, numatyti tam skirtas konkrečias priemones, kartu siekiant užtikrinti, kad elektros energetikos sistema būtų techniškai parengta sinchronizacijai su kontinentinės Europos tinklais optimaliais terminais.

Elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo stiprinimo priemonių plano projekte siūloma struktūrizuoti ir aiškiai išskirti skirtingus etapus – galimus pasirengimo lygius, atsižvelgiant į potencialią trečiųjų šalių veiksmų, kuriais galėtų būti siekiama neigiamo poveikio Lietuvos elektros energetikos sistemai, grėsmę.

Atitinkamai Elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo stiprinimo priemonių plano projekte numatytas priemonės siūloma suskirstyti į keturis etapus, kurių tikslas užtikrinti elektros energetikos sistemos pasirengimą veikti efektyviai ir patikimai esant tam tikroms aplinkybėms:

I etapas – Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos avarinis prijungimas prie Lenkijos Respublikos elektros tinklų darbui sinchroniniu režimu, kurio tikslas sukurti galimybes nenumatyto atjungimo nuo IPS / UPS sistemos atveju Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemai veikti sinchroniškai su Lenkijos Respublikos elektros energetikos sistema Lietuvos Respublikai neišpildžius visų Europos elektros perdavimo sistemos operatorių asociacijos (ENTSO-E) kontinentinės Europos regioninės grupės (RGCE) išduotų sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais sąlygų.

II etapas – izoliuotas Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos darbas, kurio tikslas užtikrinti galimybes Lietuvos elektros energetikos sistemai prireikus (kaštų ir saugumo

aspektais) veikti atskirai nuo kitų valstybių elektros energetikos sistemų, įskaitant nuo kontinentinės Europos tinklų ir nuo IPS / UPS sistemos.

III etapas – izoliuotas Baltijos šalių elektros energetikos sistemų darbas, kurio tikslas izoliuoto ir patikimo Baltijos šalių elektros energetikos sistemų veikimo galimybės užsitikrinimas, atsijungimo ar neplanuoto atjungimo nuo IPS / UPS sistemos atveju.

IV etapas – nuolatinis elektros energetikos sistemos veikimas sinchroniniu režimu su kontinentinės Europos tinklais, kurio tikslas – visavertė Lietuvos ir kitų Baltijos šalių elektros energetikos sistemų ir rinkų integracija su kontinentine Europa.

Elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo stiprinimo priemonių plane numatytos elektros perdavimo sistemos infrastruktūros parengimo ir organizacinės valdymo priemonės. Didelė dalis plane numatytų priemonių yra susijusios su Sinchronizacijos programos įgyvendinimu ir gali būti finansuojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatyme numatytais finansavimo šaltiniais (perdavimo sistemos operatoriaus nuosavomis ir (ar) skolintomis lėšomis ir (ar) Europos Sąjungos fondų lėšomis, gautomis subsidijomis, dotacijomis ar joms prilygintomis lėšomis).

Elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo stiprinimo priemonių plane, be elektros perdavimo sistemos infrastruktūros parengimo ir organizacinių valdymo priemonių, siūloma numatyti konkrečias priemones, reikalingas pakankamiems elektros energetikos sistemos pajėgumams, kurių reikia izoliuotam elektros energetikos sistemos darbui, užtikrinti.

Vilniaus TE-3 (1 bloko) veiklos atkūrimo ir Lietuvos elektrinės 7 ir 8 blokų darbo išteklių atkūrimo priemonių finansavimo galimybės priklauso nuo kompleksinių sprendimų, todėl siūloma atskiru Lietuvos Respublikos Vyriausybės protokoliniu sprendimu pavesti Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, o Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai, Lietuvos elektros energetikos sistemos perdavimo sistemos operatoriui LITGRID AB, UAB „EPSO-G“ ir AB „Ignitis grupė“ rekomenduoti pagal kompetenciją kartu svarstyti galimus nurodytų priemonių finansavimo užtikrinimo šaltinius. Preliminariai šių priemonių įgyvendinimo finansavimui gali reikėti 50 mln. eurų Lietuvos elektrinės 7 ir 8 blokų darbo ištekliams atkurti ir 14 mln. eurų Vilniaus TE-3 (1 bloko) veiklai atkurti. Kaip galimus šių priemonių finansavimo šaltinius siūloma įvertinti galimybes šias priemones įtraukti į Ateities ekonomikos DNR planą ir (ar) panaudoti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (RRF) (Lietuvos Respublikos Vyriausybės protokolinis sprendimas pridedamas).

Elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo stiprinimo priemonių planas yra glaudžiai susijęs su Sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių planu ir jie turi būti įgyvendinami vienu metu. Pažymėtina, kad Sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių planas yra parengtas siekiant užtikrinti, kad 2025 metais Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema būtų parengta sujungimui su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu. Kartu Sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano įgyvendinimas turi užtikrinti ir patikimą bei saugų Lietuvos elektros energetikos sistemos veikimą po sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais. Elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo stiprinimo priemonių planas yra orientuotas į elektros energetikos sistemos patikimo ir saugaus veikimo užtikrinimą iki sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais.

Nutarimo projektas dėl įgaliojimų suteikimo:

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 18 straipsnio 3 dalį ir tai, kad Elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo stiprinimo priemonių plano projekte yra numatytos priemonės, susijusios su naujų energijos kaupimo įrenginių elektros sistemoje įrengimu (200 MW energijos kaupiklių (baterijų) projekto įgyvendinimas), Energetikos ministerija parengė Nutarimo projektą dėl įgaliojimų suteikimo. Nutarimo projekto dėl įgaliojimų suteikimo tikslas – papildyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. lapkričio 22 d. nutarimą Nr. 1462 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymą“ ir pavesti Energetikos ministerijai organizuoti ir skelbti konkursą (aukcioną) įrengti

naujus elektros energijos gamybos (kaupimo) pajėgumus ir (ar) elektros energijos vartojimo efektyvumo ir paklausos valdymo priemones.

Elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo stiprinimo priemonių plano projekte numatyti glausti priemonių įgyvendinimo terminai, o priemonė – 200 MW energijos kaupiklių (baterijos) projekto įgyvendinimas, yra įtraukta ir į Ateities ekonomikos DNR plano įgyvendinamų veiksmų ir projektų sąrašą, kuris patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. 832 „Dėl Ateities ekonomikos DNR plano įgyvendinamų veiksmų ir projektų sąrašo patvirtinimo ir lėšų skyrimo“ (toliau – Sąrašas). Šiame Sąraše esančių priemonių finansavimas numatytas tik iki 2021 m. pabaigos, todėl jos turi būti įgyvendintos iki šio termino. Atsižvelgiant į tai, yra labai svarbu kaip įmanoma greičiau priimti visus reikalingus sprendimus, įskaitant ir dėl Nutarimo projekto dėl įgaliojimų suteikimo.

Nutarimų projektai įgyvendina Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 94.8 ir 94.9 papunkčių nuostatas.

Nutarimų projektai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų, nėra notifikuotini Europos Komisijai.

Priėmus Nutarimo projektus neigiamų pasekmių nenumatoma.

Nutarimų projektų numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Nutarimų projektų paketas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Dėl Nutarimų projektų pastabas ir išvadas pateikė Teisingumo ministerija, AB „Ignitis gamyba“, LITGRID AB ir Valstybinė energetikos reguliavimo taryba. UAB „EPSO-G“ per Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“, 27 punkte nustatytą terminą išvadų nepateikė. Į visas Teisingumo ministerijos ir LITGRID AB pastabas atsižvelgta. Dėl AB „Ignitis gamyba“ ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos pastabų, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, buvo parengta derinimo pažyma.

Nutarimų projektai svarstyti 2020 m. lapkričio 11 d. tarpinstituciniame pasitarime, kuriame buvo pasiūlyta įvertinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Finansų ministerijos pateiktas pastabas. Įvertinus šias pastabas ir darbo tvarka konsultuojantis su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe bei Finansų ministerija, atitinkamai patikslintas Elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo stiprinimo priemonių plano projektas.

Nutarimų projektai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimų projektus parengė Energetikos ministerijos Energetinio saugumo grupė (tiesioginis rengėjas – vyresnysis patarėjas Gediminas Karalius, tel. (8 5) 203 4472, papild. 2, el. p. gediminas.karalius@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 4 d. nutarimo Nr. 918 „Dėl Elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas, 2 lapai.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 4 d. nutarimo Nr. 918 „Dėl Elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos savarankiškumo ir patikimumo stiprinimo priemonių plano patvirtinimo“ projektas, 5 lapai.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. 1462 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymą“ pakeitimo“ projektas, 1 lapas.
5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. 1462 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymą“ pakeitimo“ projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
6. Derinimo pažyma, 3 lapai.
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės protokolinio sprendimo projektas, 1 lapas.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas

Gediminas Karalius, tel. (8 5) 203 4472, papild. 2, el. p. gediminas.karalius@enmin.lt